

עין משפט
נר מצוה

לד:

המביא פרק רביעי ביצה

מסורת הש"ס

(א) מעשהו פקד ד מ"ב
 (ב) מעשהו פקד ג מ"א
 (ג) [למקום לה:] (ד) [ומה עבד
 למת במשנה:] (ה) [למקום לה.
 שבת מ"ג.] (ו) [דף לה.]
 (ז) [משפטים פ"ה כז.]
 (ח) [לפי י"ג.] (ט) [דף י"ג.]
 (י) [ע"י ג' ע"ב.] (יא) [תורה למת
 במשפטי הש"ס.] (יב) [זהו זה
 כ"ל וכן אי בירושלמי.]
 (יג) [שמעתי לטוב בשבת
 כ"ל.] (יד) [יש מחוקק הית
 קי וי"ג ע"ל.] (טו) [היה שם
 כן ק"ל חתה שהיה היה
 ע"מ שמה שר"י לטוב לה
 יבא מוקף.] (טז) [ש"ל.]

תורה אור השלם

1. אם תשיב השלם
 רגלך עשות מצוץ פיו
 קרשי וקראת שבת ענ
 לקרשי יי סבך וכבודו
 מעשהו דר"ך מצוץ
 הצפן ודבר דר"ך
 ישיערו נ"ג י

הגהות הב"ח

(א) ת"ס ד"ה י"ב הכי וכו'
 אם נמנן לומר למר צריך
 שירשם ולמר מן לומר
 וכו' בפלוגתא דב"ח
 (ב) ר"ח ה"א וכו' המעשר
 בו וחס נ"א

גליון הש"ס

נ"ב אף שבת י"א הבקע
 ע"מ פסחים דף ק"ה ע"א

הגהות הגר"א

[א] ת"ס ד"ה י"א ואמר כו'
 שמו"ח הוא ומשני מוקף
 דב"ח ע"פ ומתמירן ע"מ
 ומק"ש דמחלף שטמיהו
 דב"ח לגעיל קאמר דאמר
 זה זה אינו נוטל למחר פני
 והכא קאמר דב"ח שירשום
 ומשני דשא"ח הלא דלוק'
 בדיש כ"ל וי"ב וחק ש"ל
 דהוא הוא הלשון למי דבר
 רבא שם דף ו' מ"ח א"ן
 המשמתי הלשון דב"ח
 שירשום

מוכף רש"י

כיון דרביהו יקראת
 לשבת עונג קבעה.
 דשבת עונג אחר מל
 שא"ח ה"ו עונג ושבת כ"ד
 ואפילו אכילת ארבע בשבת
 השוכה קבע למשך
 ופסחים ק"ו. דמשל בובין
 דהוא אצל שבת. שא"ן כו
 מוקפה אלא איסורו וחס
 נ"א א"ח ועבר על דברי
 חכמים שאסור למרוס
 בשבת ומיקוץ מתוקן
 ומותר לגעילי ולאכול
 (שבת מ"ג.)

ערכ שם כשציעים. שאין מעשר נוהג בה ואין מחסר אלא הזמנה.
 וה"ה במעשר ובשאר שני שנוע אלא אורחא דמלחא נקט דקתס
 מוקפה לאו מעושר הוא דגרוגרות ומקוסין הן סתם מוקפה ואין
 רגילין לעשר קודם גמר מלאכה: **ואומר מכאן אני נוטל למחר.**
 וקני כהכי דקם צריכה: **עד**
שירשום. כמימן דל"ן צריכה:
גמ' מיוקוס שטמנו סאטס. בשדה
 או בגנה לאכילה שבת ושכחו ולא
 עשרו כו' לא יאכלו. ואף על גב דק"ל
 אין הטעם ממחייב במעשר לאכול
 אכילה ערלי עד שיראה פני הבית
 או פני החצר צ"מ בהשוכר את
 הפועלים (דף פ"ה.) אכילה שבת
 חסונה וערלי שלה הרי הוא קבע
 והרי הוטמנו לאכילה שבת והוקבעו.
 והאי דנקט מיוקוס רוחא היא
 דאשמעינן דיש להם משנה ע"י
 מעשה המוכס ודאמרין הכלל שחטין
 (חולין דף ג'.) ומאניס דבר שנגמרה
 מלאכתו הוא א"כ"כ חסד עליהן
 לקציעות או לגרוגרות ושמעין מינה
 דבבר שנגמרה מלאכתו שבת קובעת
 למעשר בלא ראיית פני הבית ונדבר
 שלא נגמרה מלאכתו לא שמעינן
 אי קבעה אי לא קבעה: **ותנן**
המעשר סאטס. השוער תאניס
 בחצרו: **לקוט.** ליבשן לעשות מהן
 קציעות ולאחר שנעשו קציעות דורסן
 בעגול: **כניו ובני כניו אוכלין חצר**
עראי ופטרין. מלעשר דל"ן חצר
 קובעת צראיית פניס אלא דבבר
 שנגמרה מלאכתו. ומנעיה ליה לרבא
 שבת מי הוה כחצר או עדיפא מנייה:
מהו שפכע מוקפה למעשר. מוקפה
 היינו לא נגמרה מלאכתו: **כדבר שלא**
נגמרה מלאכתו. פניס אלא הוא
 והוא פ"י של מוקפה וכתב בספרים:
כיון דכתיב וקראת לשבת עונג. כיון
 דאקרי אכילה דדייה עונג קבעה
 שאין עד עוד שם ערלי אלא שם
 קבע: **שם קובעת.** אם ערלי לשבת

אסורה אף למוציא שבת ואם לא יתדה לשבת בשבת אסור לכל
 שאכילה לעולם קבע היא קרייה אבל למוציא שבת מותר דלמקום:
על המוקפה. וקתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עמה: **שציעים**
לאו בר עשורי היא. נפקא לן במכילת' מואלו אציוני עמך ויחרם
 חאכל חית השדה (שמות כג) מה היה אוכלת שלל במעושר אף אדם אוכל
 שלל במעושר: **הכי נמי דאסור.** לאכול למחר משום מעשר: **מאי**
עממא. בשאר שני שנוע לא הא בשאר שני שציעית לא קבע
 למעשר בלא ראיית פני הבית ואפי' בנית אינו נקבע אלא כניסתו
 דרך שערים כדאמרין בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף פ"ה.) וזה
 כשנעמם לא נקבע דהא לא נגמרה מלאכתו ואמר לעיל דל"ן חצר
 קובעת אלא בדגמרה וביה וחצר שוין כדאמר' התם בהשוכר ואמאי
 נקט מתניתין שציעית למיסר שאר שנים לאו משום קציעות דשבת:
 אסורה אף למוציא שבת ואם לא יתדה לשבת בשבת אסור לכל
 שאכילה לעולם קבע היא קרייה אבל למוציא שבת מותר דלמקום:
על המוקפה. וקתמיה לא נגמרה מלאכתו עד עמה: **שציעים**
לאו בר עשורי היא. נפקא לן במכילת' מואלו אציוני עמך ויחרם
 חאכל חית השדה (שמות כג) מה היה אוכלת שלל במעושר אף אדם אוכל
 שלל במעושר: **הכי נמי דאסור.** לאכול למחר משום מעשר: **מאי**
עממא. בשאר שני שנוע לא הא בשאר שני שציעית לא קבע
 למעשר בלא ראיית פני הבית ואפי' בנית אינו נקבע אלא כניסתו
 דרך שערים כדאמרין בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף פ"ה.) וזה
 כשנעמם לא נקבע דהא לא נגמרה מלאכתו ואמר לעיל דל"ן חצר
 קובעת אלא בדגמרה וביה וחצר שוין כדאמר' התם בהשוכר ואמאי
 נקט מתניתין שציעית למיסר שאר שנים לאו משום קציעות דשבת:

שאי הסס כו' דאיהו אשנה דבדורו שקראה אכילה: **אי הכי** דעמיה משום דנוריה הוא: **מאי אריא שם.** מאי אריא דאשמעינן
 הך בשבת לשמעין בחול ובסדר זרעים והכא ליפלו בהכנה גחלות כדלפלו ב"ש וכו' צריכה:
להכי נקט גבי שבת לאשמעינן מלחא אחריתי אגב אורחיה דאצטרך לאפלוגי בהכנה תנא נמי הא בהדיה דבשאר שני שנוע אינו אסור
 משוםמין אלא משום מעשר בלבד אבל הכנה אימא שאם בא אדם אחד ועבר ותקט מתוקן ומותר לאכול ולא אמרין לא מהניא ליה הזמנה
 כל זמן של נתקן דהא מוקפה מחמת איסור טבל הוא ואסמיה מדעתיה קמ"ל כיון דהגבחה תרומה ומעשר מדאורייתא בשבת שרי אין זה
 מוקפה מחמת איסור והכי שמעינן ליה ממתינן מדתני עומד אדם על המוקפה לכתלה כשציעית ולא מני למדק מינה איסור בשאר
 שני שנוע אלא הכי קאמר הא בשאר שני שנוע לא יעמוד ויאמר מן דקבע ליה דנוריה ומחייב במעשר ולמחר אכיל ליה בטבליה דאי ק"ל
 לתנא דאיסור מוקפה נמי לא פקע מיניה הכי הוה ליה לתמי העומד על המוקפה ערב שבת כשציעית ואומר מכאן אני אוכל למחר הרי זה
 מן המוכן ודייקין מינה הא בשאר שני שנוע אינו מוכן אי נמי עומד אדם על המוקפה ע"ש כשציעית ואומר מכאן אני אוכל למחר
 והרי זה מן המוכן ודייקין מינה הא בשאר שני שנוע אינו מוכן אבל השתא לא שמעינן מדיוקא דנתקסר משום מוקפה אלא משום מעשר:
 והלא

ואומר מכאן אני נוטל. מקשה בירושלמי מחלפא שטמיהו דב"ש
 לעיל (קאמר לא יטול א"כ"כ נענע והכא קאמר דבאמירה
 בעלמא סגי דהא ר"א שומתי הוא [א] וי"ל דלא קשה דלא מחלפא
 שטמיהו דמוקפה דבעלי חיים (עדיף ומחמירן טפי אבל קשה
 דמחלפא שטמיהו דב"ח דלעיל קאמר
 דבאמר 'מכאן אני נוטל למחר סגי
 והכא קאמר דבני שירשום יש לומר
 דשאני הכא דאקציה בדיים:
תינוקות שטמנו וכו'. ואע"ג
 שיכולין לאכול אכילה

ערלי עד שיראו פני הבית או פני
 החצר מ"מ אכילה שבת חסונה וערלי
 שלו קבע וכיון שטמנו (כשבת לאכול
 הוקבעו אע"פ שערב שבת ונקט
 מיוקוס לרבותא אע"פ שאין להם
 מחסנה גירדא מנשה יש להם:
כניו ובני כניו אוכלין אבי"ת
עראי. פ"י בירושלמי דוקא
 כניו אבל אינו גופי' אקציעיהו דגלה
 דעתו להניחם שם (ס"ך):
הא בשאר שני שנוע א"א. דשבת
 אקציעיהו וכללא דשמעתין כל
 היכא דר"ל שקובע קובע בלא ראיית
 פני הבית כמו אם הכניסן דרך
 (שערים) (דרך גגות וקרפפות):
א"י הבי ט"א אריא שבת אפ' בהו"ש
 גמ'. אי הכי דעממא משום
 דקבע' דבדורו אפילו בחול נמי וכו'
 משום דאצטרך לאשמעינן הכנה
 ומכאן אינו נוטל לפיכך נקט שבת
 והא מתני' קמשמע לן תרמי דדנורו
 קובע ואשמעינן לן הכנה דא"כ
 לשמעין בחול דנורו קובע דהו'
 רבותא טפי ופלוגתא דהכנה לשמעין
 בתקוס אחר צפירות מחוקים אם
 נטסן (לאור א) בצרף שירשום ולומר
 סגי לומר מכאן אני נוטל משמע
 מדנקט שבת לענין טבל דשבת קובע
 בטבל בשאר ימי שנוע א"י ה"פ
 לשמעין בחול דדנורו קובע ובהכנה
 כלפנו פלוגתא דב"ח וכו' גבי

גחלות כדאימא לעיל ולא נהירא דפרסיות לעיל דלא שייך פלוגתמיהו
 כבעלי חיים: **הא** קמ"ש דבב"ב טובין הוא אצ"ל כו'. לכן נקטיננהו
 לענין שבת דאגב אורחיה דהכנה שבת אשמעינן חדוש אחר
 הדיכא דהזמניו לשבת דאינו אסור אלא משום מעשר המעורב (ס) ואם
 בא אדם ותקט מתוקן ולא אמרין הואיל ונתקפה בשביל מעשר שבתו
 נתקפה לכל היום הואיל והגבחה תרומות ומעשרות לא היו אלא מדרכנן
 והכי דייק ליה מדתני עומד אדם על המוקפה וכו' משמע הא בשאר
 שני שנוע לא יעמוד לכתלה הא אם עבר ותקט מתוקן אכל אי
 ס"ל לתנא דמשום איסור מוקפה לא תקט כשעבר ותקט הכי הל"ל
 העומד על המוקפה ע"ש כשציעית ואומר מכאן אני נוטל למחר הרי
 הוא מן המוכן ודייקין מינה הא בשאר שני שנוע אינו מן המוכן:
 והלא

שאי הסס כו' דאיהו אשנה דבדורו שקראה אכילה: **אי הכי** דעמיה משום דנוריה הוא: **מאי אריא שם.** מאי אריא דאשמעינן
 הך בשבת לשמעין בחול ובסדר זרעים והכא ליפלו בהכנה גחלות כדלפלו ב"ש וכו' צריכה:
להכי נקט גבי שבת לאשמעינן מלחא אחריתי אגב אורחיה דאצטרך לאפלוגי בהכנה תנא נמי הא בהדיה דבשאר שני שנוע אינו אסור
 משוםמין אלא משום מעשר בלבד אבל הכנה אימא שאם בא אדם אחד ועבר ותקט מתוקן ומותר לאכול ולא אמרין לא מהניא ליה הזמנה
 כל זמן של נתקן דהא מוקפה מחמת איסור טבל הוא ואסמיה מדעתיה קמ"ל כיון דהגבחה תרומה ומעשר מדאורייתא בשבת שרי אין זה
 מוקפה מחמת איסור והכי שמעינן ליה ממתינן מדתני עומד אדם על המוקפה לכתלה כשציעית ולא מני למדק מינה איסור בשאר
 שני שנוע אלא הכי קאמר הא בשאר שני שנוע לא יעמוד ויאמר מן דקבע ליה דנוריה ומחייב במעשר ולמחר אכיל ליה בטבליה דאי ק"ל
 לתנא דאיסור מוקפה נמי לא פקע מיניה הכי הוה ליה לתמי העומד על המוקפה ערב שבת כשציעית ואומר מכאן אני אוכל למחר הרי זה
 מן המוכן ודייקין מינה הא בשאר שני שנוע אינו מוכן אי נמי עומד אדם על המוקפה ע"ש כשציעית ואומר מכאן אני אוכל למחר
 והרי זה מן המוכן ודייקין מינה הא בשאר שני שנוע אינו מוכן אבל השתא לא שמעינן מדיוקא דנתקסר משום מוקפה אלא משום מעשר:
 והלא

העמוד המרכזי של תורה פארקס, המכיל את כל פרקי התורה ומשפטי המשנה, המעשה והמנהגים של עם ישראל.